

Sygn. akt: I C 196/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca:	SSR del. Żaneta Bloma-Wojciechowska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Renata Klepek

po rozpoznaniu w dniu 27 września 2016 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko A. Z.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego A. Z. na rzecz powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. kwotę 45.032,80 (czterdzieści pięć tysięcy trzydzieści dwa złote 80/100) złotych z ustawowymi odsetkami od 7 lipca 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku, a od 1 stycznia 2016 roku z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty;
- w pozostałym zakresie powództwo oddala;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.252 (dwa tysiące dwieście pięćdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów sądowych;
- znosi pomiędzy stronami koszty zastępstwa procesowego;
- nakazuje pobrać od powoda (...) Spółki Akcyjnej w W. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1.277,35 (jeden tysiąc dwieście siedemdziesiąt siedem i 35/100) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych;
- nakazuje pobrać od pozwanego A. Z. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 1.277,36 (jeden tysiąc dwieście siedemdziesiąt siedem i 36/100) złotych tytułem części nieuiszczonych kosztów sądowych.

SSR del. Żaneta Bloma-Wojciechowska

UZASADNIENIE

W dniu 22 maja 2015 roku powód (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego A. Z. kwoty 90.065,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 10 września 2013 roku do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż w dniu 8 lutego 2012 roku w G. pozwany, kierując pojazdem marki H. (...) nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że znajdując się w stanie nietrzeźwości nie

dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, wskutek czego doprowadził do wypadku komunikacyjnego w wyniku którego obrażeń czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni doznał pasażer J. R.. Powód wskazał, iż w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił poszkodowanemu J. R. kwotę 90.065,60 zł w tym : 20.000 tytułem zadośćuczynienia, 1020 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 900 zł tytułem kosztów leczenia oraz 68.145,60 zł tytułem odszkodowania stanowiącego utracone korzyści jako ubezpieczyciel sprawcy szkody. Powód podał jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Pozwany został kilkakrotnie wezwany do zwrotu wypłaconego odszkodowania. Pozwany nie dokonał dobrowolnej wypłaty kwoty dochodzonej pozwem. Wyjaśnił, że zgodnie ze zgłaszanymi przez pozwanego zastrzeżeniami wzięto pod uwagę możliwość przyczynienia się poszkodowanego do szkody poprzez spożywanie alkoholu ze sprawcą bezpośrednio przed wypadkiem a tym samym zgodę poszkodowanego na jazdę z kierowcą znajdującym się w stanie po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości. Nie udało się potwierdzić, że zgłaszane zarzuty były zasadne. Z zeznań A. Z. oraz J. R. wynika, że poszkodowany J. R. nie wiedział, że A. Z. kierując pojazdem był pod wpływem alkoholu i nie miał możliwości się o tym dowiedzieć przed wypadkiem. W następstwie nie stwierdzono przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody i wypłacono odszkodowanie i zadośćuczynienie w pełnej wysokości. Odsetki są naliczone po upływie 14 dni od daty odbioru wezwania z dnia z dnia 20 sierpnia 2013 roku odebranego przez pozwanego w dniu 26 sierpnia 2013 roku.

W dniu 24 czerwca 2015 roku Sąd Okręgowy w Gliwicach wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 90.065,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od 10 września 2013 roku do dnia zapłaty i kwotę 4743 zł tytułem kosztów procesu.

Pozwany A. Z. złożył sprzeciw od całości nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym. Wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu. W uzasadnieniu sprzeciwu argumentował, że nie kwestionuje roszczenia co do zasady i ale w zakresie jego wysokości. Zarzucił, że poszkodowany przyczynił się do powstania szkody. Z zeznań powołanych świadków i pozwanego wynika, że poszkodowany J. R. wraz ze świadkiem i pozwanym spożywał alkohol a następnie poprosił pozwanego o podwiezienie. Poszkodowany J. R. zdawał sobie sprawę ze stanu pozwanego, dobrowolnie wsiadł do jego pojazdu godząc się na wynikające z tego konsekwencje. Oznacza to, że swoim zachowaniem przyczynił się do powstania szkody. Ponadto argumentował, że w części utraconych dochodów poszkodowany złożył dokumenty dotyczące remontu gabinetu kosmetycznego mieszczącego się w G. przy ulicy (...). Przedmiotowa umowa miała nigdy nie dojść do skutku a została sporządzona tylko do celów wyłudzenia odszkodowania.

Na rozprawie w dniu 20 października 2015 roku pełnomocnik pozwanego oświadczył, że zasada odpowiedzialności nie jest sporna a spór dotyczy wysokości roszczenia przy czym, jedynie w części dotyczącej utraconych korzyści czyli odszkodowania w wysokości 68 145,60 zł. Wysokość wypłaconego zadośćuczynienia, kosztów opieki i kosztów leczenia nie jest sporna. Zgłaszając zarzut przyczynienia wskazał, iż całość wypłaconych kwot powinna ulec obniżeniu o 50 % . Jeżeli poszkodowany spożywał wspólnie ze sprawcą alkohol i wsiadł następnie do samochodu powinien liczyć się z możliwością spowodowania zdarzenia drogowego.

Na rozprawie w dniu 20 października 2015 roku pełnomocnicy stron zgodnie oświadczyli, że poza sporem jest fakt dokonania wypłaty poszkodowanemu J. R. kwot:

- 20.000 zł tytułem zadośćuczynienia
- 1020 zł tytułem zwrotu kosztów opieki
- 900 zł tytułem kosztów leczenia
- 68 145, 60 zł tytułem utraconych korzyści.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 lutego 2012 roku w G. pozwany, kierując pojazdem marki H. (...) nr rej. (...) naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze, wskutek czego doprowadził do wypadku komunikacyjnego w wyniku którego obrażeń czynności narządów ciała na okres powyżej 7 dni doznał pasażer J. R.. Pozwany A. Z. prowadził pojazd w stanie po użyciu alkoholu 0,25 mg/l w wydychanym powietrzu czym wyczerpał znamiona wykroczenia.

/dowody: orzeczenie w aktach IX K 661/12, k. 4-5/

W dniu zdarzenia pozwany A. Z. wypił dwa piwa. Następnie pojechał pojazdem marki H. (...) nr rej. (...) na osiedle (...) w G. na ulicę (...) na parking za sklepem (...), gdzie spotkał się z J. R. i Ł. K.. Dołączył do nich M. P.. Wspólnie wypili piwo w tym pozwany A. Z. wypił 3-5 piw. J. R. poprosił pozwanego aby odwiózł swoim samochodem M. P. na ulicę (...). Pozwany zgodził się i po wypiciu alkoholu wspólnie z J. R. i M. P. wsiadł do swojego pojazdu i rozpoczął nim jazdę. Pozwany odwiózł M. P. a następnie wracając z J. R. na ulicy (...) jechał za szybko, stracił panowanie i uderzył czołowo w przydrożne drzewo.

/dowody: , wyrok k. 4 i 5, protokół k.40, 45, protokół k. 21-22, 51-52, 92-94, wyrok k. 95, uzasadnienie k. 97-101 - z akt IX K 661/12, zeznania pozwanego k. 356-357, zapis audio-video k. 358 zapis audio-video k. 358 zeznania świadka Ł. K. k.267-268 zapis audio-video k .271/

Właściciel pojazdu H. (...) nr rej. (...) ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w powodowym towarzystwie ubezpieczeniowym.

/dowód : potwierdzenie ubezpieczenia k-6 i 7 i okoliczność bezsporna/

W toku postępowania likwidacyjnego powód wypłacił kwotę 90.065,60 zł w tym : 20.000 tytułem zadośćuczynienia, 1020 zł tytułem zwrotu kosztów opieki, 900 zł tytułem kosztów leczenia oraz 68.145,60 zł tytułem odszkodowania stanowiącego utracone korzyści. Dokumenty dotyczące remontu gabinetu kosmetycznego mieszczącego się w G. przy ulicy (...) nie zostały uwzględnione przy szacowaniu odszkodowania stanowiącego utracone korzyści.

/ dowody decyzja k.8 do 2, sprawozdanie k. 23 i 23 , decyzja k.25 do 29, akta szkodowe na nośniku CD k-261, decyzja k.103,106, oświadczenie k-108, karta k.109,111, dokumentacja medyczna k.112 do 120, sprawozdanie k.121,123, rozliczenia k.125 do 126, decyzja k.128 do 130, rozliczenia k.131 do 133, faktury k.134 do 241, umowa zlecenia k.242 do 248, oświadczenia k.249,250, zeznania świadka W. S. k.268- 269 zapis audio-video k. 271, zeznania świadka M. R. k.267 zapis audio-video k .271 /

Po dokonaniu wypłaty odszkodowania na rzecz poszkodowanego powód wezwał pozwanego pismem z dnia 20 sierpnia 2013 roku, do zwrotu wysokości wypłaconego odszkodowania, zakreślając mu 14 dniowy termin zapłaty. Pozwany odebrał wezwanie w dniu 26 sierpnia 2013 roku i nie uczynił zadość wezwaniu do zapłaty.

/dowód : wezwanie zawarte w aktach szkodowych k. 32-39 i okoliczność bezsporna/

Pozwany A. Z. w dniu 5 sierpnia 2012 roku skierował do powoda pismo, w którym poinformował, że bezpośrednio przed zdarzeniem spożywał alkohol wraz z poszkodowanym J. R.. Pismem z dnia 10 kwietnia 2013 roku pełnomocnik pozwanego zwrócił do powoda o przedstawienie dokumentów będących podstawą do wypłaty odszkodowania. Pismem z dnia 29 maja 2013 roku powód odmówił udostępnienia dokumentów powołując się na poufny charakter danych i brak możliwości ich ujawnienia bez zgody poszkodowanego.

/dowód :z pismo z 5 sierpnia 2012 roku k.70, pismo z 10 kwietnia 2013 roku k.71, 74/

Wysokość utraconych dochodów przez poszkodowanego J. R. wynosiła 74.636,40 zł.

/dowód: opinia zespołu biegłych k. 292-312/

Sąd ustalił powyższe okoliczności faktyczne w oparciu o spójne i w pełni przekonujące wskazane wyżej dowody, a w szczególności dokumenty urzędowe, sporządzone przez uprawnione organy w granicach ich kompetencji, które w ocenie Sądu były w pełni wiarygodne. Sąd dopuścił dowód z dokumentów urzędowych, które nie zostały zakwestionowane w trybie art. 252 k.p.c. Dowody te nie wzbudziły żadnej wątpliwości Sądu. Autentyczność zebranych w sprawie dokumentów prywatnych oraz prawdziwość treści w nich zawartych nie była podważana przez żadną ze stron, a i Sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Stąd Sąd uznał dokumenty te za w pełni wiarygodne.

Wobec treści oświadczeń pełnomocników stron na rozprawie w dniu 20 października 2015 roku zasadniczo zasada odpowiedzialności była bezsporna. Sporem nie była również objęta wysokość kwot wypłaconych w toku postępowania likwidacyjnego. Spór dotyczył tego czy poszkodowany przyczynił się do powstania szkody poprzez spożywanie alkoholu wraz z pozwanym oraz tego ile powinno wynosić odszkodowanie z tytułu utraconych korzyści przez poszkodowanego J. R.. W zakresie zasadności wypłaconego odszkodowania za utracone korzyści Sąd oparł się na niekwestionowanej przez strony opinii zespołu biegłych. Oznacza to, że wypłacone przez ubezpieczyciela odszkodowanie w wysokości 68.145,60 zł nie było zawyżone. Opinia ta jest rzetelna i fachowa, w sposób wyczerpujący wyjaśnia wysokość szkody jakiej doznał poszkodowany w zakresie utraconych korzyści.

Sąd dał walor wiarygodności zeznaniom świadka Ł. K. i pozwanego odmawiając waloru wiarygodności zeznaniom świadka J. R.. Pozwany bezpośrednio przed wypadkiem spożywał alkohol z poszkodowanym, który następnie zdecydował się na jazdę z pozwanym. Jeszcze w toku postępowania karnego na rozprawie w dniu 30 listopada 2012 roku A. Z. będący oskarżonym wyjaśnił przyczynę rozbieżności zeznań składanych w toku postępowania przygotowawczego k. 51 akt karnych a tych składanych na rozprawie karnej. Podał, że nie zeznał, że bezpośrednio przed wypadkiem spożywał alkohol w tym w towarzystwie poszkodowanego J. R. albowiem obawiał się utraty prawa jazdy. W konsekwencji zeznawał wówczas, że pił alkohol w noc poprzedzającą zdarzenie oraz przed spotkaniem się z J. R. i Ł. K.. Pozwany przed sądem karnym nie taił swej roli, wyjaśniał obszernie na temat okoliczności go obciążających co przekonuje o jego wiarygodności. Podobnie przed sądem w rozpoznawanej sprawie pozwany zeznawał spontanicznie i szczerze, nie tając swojej roli. Wskazał również, że podczas jego pobytu w szpitalu kontaktował się z nim J. R. i M. P. prosząc o nieujawnienie, że przed wypadkiem razem pili alkohol. Kompatybilne z zeznaniami pozwanego są zeznania świadka Ł. K., który również potwierdził, że przed wypadkiem zarówno pozwany A. Z. jak i poszkodowany J. R. spożywali razem alkohol w postaci piwa.

Nie zasługują na walor wiarygodności zeznania świadka J. R., który na rozprawie w dniu 20 października 2015 roku zeznał, że nie pamięta kto uczestniczył w spotkaniu przed wypadkiem oraz czy spożywał on alkohol w dniu zdarzenia i z kim to czynił. Natomiast na rozprawie w dniu 27 września 2016 wymienił osoby uczestniczące w spotkaniu na parkingu przed wypadkiem, konsekwentnie utrzymując, że A. Z. nie spożywał wówczas z nim alkoholu. Zeznania te są niewiarygodne i pozostają w sprzeczności z pozostałym materiałem dowodowym w postaci zeznań świadka Ł. K. i pozwanego. Należy podkreślić, że pozwany już w listopadzie 2012 roku przed sądem w sprawie karnej przyznał się do picia alkoholu bezpośrednio przed wypadkiem w tym w towarzystwie J. R. a wówczas nie toczyło się postępowanie likwidacyjne a nadto wyjaśnił przekonująco, że zeznał tak w postępowaniu przygotowawczym ponieważ bał się utraty prawa jazdy.

Na walor wiarygodności zasługiwały zeznania świadka M. R. i W. S. jako spójne z dowodami z dokumentów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Roszczenie ubezpieczającego do sprawcy szkody przechodzi na ubezpieczyciela przez sam fakt zapłaty. Z tym momentem traci je ubezpieczający, a ubezpieczyciel nabywa wierzytelność do wysokości dokonanej zapłaty w rozumieniu art. 518 k.c. w stosunku do którego art. 828 k.c. jest przepisem szczególnym. Przesłankami nabycia są odpowiedzialność sprawcy szkody i wypłata odszkodowania ubezpieczeniowego. Przepisy art. 828 k.c. stanowią szczególny przypadek podstawienia (subrogacji), o którym mowa w art. 518 § 1 pkt 4 i § 3 k.c. Przejście z mocy prawa roszczenia ubezpieczającego do sprawcy szkody było tu jednoznaczne z nabyciem - w rozumieniu tego przepisu - przez powodowy Zakład Ubezpieczeń wierzytelności do wysokości dokonanej zapłaty. To wskazuje, że wierzytelność

nabyta przez ubezpieczyciela jest, co do natury, tą samą, jaką w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę miał ubezpieczający. W myśl art. 828 § 1 k.c., jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania.

Powód za podstawę prawną swego roszczenia wskazał art. 43 pkt 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, który stanowi, iż zakładowi ubezpieczeń przysługuje prawo dochodzenia od kierującego pojazdem mechanicznym zwrotu wypłaconego z tytułu ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych odszkodowania, jeżeli kierujący wyrządził szkodę umyślnie lub w stanie po użyciu alkoholu albo pod wpływem środków odurzających, substancji psychotropowych lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii. (stan w brzmieniu obowiązującym w dniu zdarzenia /od 11 lutego 2012 roku wprowadzono pojęcie stanu nietrzeźwości)

Mając na względzie, że pozwany A. Z. doprowadził do zdarzenia w stanie po użyciu alkoholu 0,25 mg/l roszczenie co do zasady było usprawiedliwione. Powód dokonał wypłaty kwoty 90.065,60 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia tym samym nabył wierzycelność do wysokości dokonanej zapłaty w rozumieniu art. 518 k.c. W procesie regresowym dłużnik nie może być w gorszej sytuacji, niżby był w procesie odszkodowawczym, wdrożonym przez poszkodowanego ubezpieczającego. W konsekwencji, na ubezpieczyciela wierzycelność przechodzi wraz z istniejącymi ograniczeniami. Roszczenia regresowe zakładu ubezpieczeń ulegają przedawnieniu (art. 117 § 1 k.c.) w takich warunkach, w których przedawnia się nabyte przezeń roszczenie ubezpieczającego do osoby trzeciej, odpowiedzialnej na szkodę w ubezpieczonym mieniu (art. 828 § 1 k.c.). W konsekwencji również co do zasady podlega rozpatrzeniu również zarzut przyczynienia się poszkodowanego do powstania szkody. Zgodnie z art. 362 k.p.c jeżeli poszkodowany przyczynił się do powstania lub zwiększenia szkody, obowiązek jej naprawienia ulega odpowiedniemu zmniejszeniu stosownie do okoliczności, a zwłaszcza do stopnia winy obu stron. Wobec faktu, że poszkodowany bezpośrednio przed zdarzeniem spożywał wraz z pozwanym -kierującym pojazd alkohol a następnie wsiadł do pojazdu to należy ocenić to zachowanie jako przyczynienie się do powstania szkody i oszacować to przyczynienie na 50%. Jeżeli poszkodowany spożywał wspólnie ze sprawcą alkohol i wsiadł następnie do samochodu powinien liczyć się z możliwością spowodowania zdarzenia drogowego. Podkreślić należy sam ubezpieczyciel rozpatrując przyczynienie szacował je na 70 %.

Zdaniem sądu orzekającego powód prowadząc postępowanie likwidacyjne nie dochował należytej staranności albowiem nie odnotował, że ostatecznie pozwanemu przypisano sprawstwo wykroczenia i prowadzenia pojazdu w stanie po użyciu a nie w stanie nietrzeźwości a nadto na rozprawie w sprawie karnej w listopadzie 2012 roku A. Z. przyznał się do picia alkoholu bezpośrednio przed wypadkiem w tym w towarzystwie J. R. i wyjaśnił przekonywująco, że zeznawał odmiennie w postępowaniu przygotowawczym ponieważ bał się utraty prawa jazdy. Zeznania A. Z. złożone na rozprawie w listopadzie 2012 roku zostały również uznane za wiarygodne przez sąd karny.

W następstwie na podstawie powołanych przepisów Sąd zasądził kwotę 45.032,80 zł (50 % z kwot wypłaconych przez ubezpieczyciela w łącznej wysokości 90.065,60 zł) W pozostałym zakresie Sąd oddalił powództwo co do należności głównej jako bezzasadne.

Odsetki zostały zasądzone na zasadzie art. 481 § 1 k.c od dnia 7 lipca 2015 roku czyli dnia następnego po doręczeniu pozwu wraz nakazem zapłaty. Żądanie odsetek od tej daty uzasadnione było faktem, że pozwany nie mógł pozostawać w opóźnieniu do chwili kiedy nie zapoznał się z całością dokumentacji, z której wynikała wysokość wypłaconych poszkodowanemu kwot. Pismem z dnia 10 kwietnia 2013 roku pełnomocnik pozwanego zwrócił się do powoda o przedstawienie dokumentów będących podstawą do wypłaty odszkodowania. Pismem z dnia 29 maja 2013 roku powód odmówił udostępnienia dokumentów powołując się na poufny charakter danych i brak możliwości ich ujawnienia bez zgody poszkodowanego. W pozostałym zakresie żądanie odsetek zostało oddalone.

W myśl art. 100 kpc Sąd zniósł między stronami koszty zastępstwa procesowego mając na względzie, że powództwo uwzględniono w połowie. Oznacza to, że żadna ze stron nie jest stroną przegrywającą i następuje podstawa do

orzeczenia o kosztach na zasadzie wyjątku od zasady odpowiedzialności za wynik procesu . Na tej podstawie zasądzono od pozwanego na rzecz powoda połowę poniesionej opłaty od pozwu w wysokości 2252 zł.

Na zasadzie art. 83 i art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych z dnia 28 lipca 2005r. (tekst jednolity z dnia 27 kwietnia 2010r. Dz. U. Nr 90, poz. 594 z późniejszymi zmianami) przy zastosowaniu art. 100 k.p.c. należało pobrać od pozwanego i powoda po połowie nieuiszczonych kosztów sądowych w wysokości po 1277,35 zł, na które złożyła się kwota 2554,71 zł tytułem wynagrodzenia zespołu biegłych za sporządzenie opinii.

SSR del. Żaneta Bloma – Wojciechowska